



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.06.2003
KOM(2003)335 endelig

2003/0120 (CNS)

Forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 77/388/EØF om det fælles merværdiafgiftssystem for så vidt angår proceduren for vedtagelse af fravigende foranstaltninger samt tildeling af gennemførelsesbeføjelser

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

INDLEDNING

Rådets sjette direktiv (77/388/EØF) af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter fastsætter et fælles merværdiafgiftssystem, som medlemsstaterne har pligt til at følge.

Direktivet danner almindelige rammer, men indeholder ikke nogen mekanisme til at indføre gennemførelsesbestemmelser.

Direktivet fastsætter ikke nogen procedure til fastlæggelse af fælles gennemførelsesbestemmelser, men det indeholder en lovgivningsprocedure, der inden for bestemte rammer gør det muligt at vedtage foranstaltninger, der fraviger principperne i det fælles moms-system.

I medfør af artikel 27 og 30 i nævnte direktiv kan Rådet nemlig give en medlemsstat tilladelse til i sin lovgivning at indføre særlige foranstaltninger, der fraviger bestemmelserne i sjette direktiv, enten for at forenkle afgiftsopkrævningen eller for at undgå visse former for svig eller unddragelse, eller i forbindelse med en aftale med et tredjeland eller en international organisation.

Formålet med dette forslag er at modernisere den procedure, der er fastlagt i artikel 27 og 30, og gøre den mere gennemsigtig. Desuden tager forslaget sigte på at indføre en procedure til vedtagelse af gennemførelsesregler på fællesskabsplan.

DEN I ARTIKEL 27 OG 30 FASTSATTE PROCEDURE TIL VEDTAGELSE AF FRAVIGENDE FORANSTALTNINGER

I sin meddelelse af 7. juni 2000 til Rådet og Europa-Parlamentet om en strategi til forbedring af moms-systemet i det indre marked forpligtede Kommissionen sig til at foretage en vis rationalisering af de mange fravigelser, der i kraft af artikel 27 gælder i dag. Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne påbegynde dette arbejde inden for de kommende måneder.

Kommissionen mener imidlertid, at proceduren ifølge artikel 27 og 30 i sjette direktiv ligeledes bør tages op til revision, så den kan moderniseres og bringes i overensstemmelse med traktatens principper.

DEN NUVÆRENDE PROCEDURE I HENHOLD TIL ARTIKEL 27 OG 30

Ifølge de nuværende artikler 27 og 30 kan der træffes rådsafgørelse på to måder.

Artikel 27, stk. 1, fastsætter følgende: *“Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen give en medlemsstat tilladelse til at indføre særlige foranstaltninger, der fraviger bestemmelserne i dette direktiv, for at forenkle afgiftsopkrævningen eller for at undgå visse former for svig eller unddragelse. Foranstaltninger til forenkling af afgiftsopkrævningen må ikke eller kun i ubetydelig grad påvirke størrelsen af den skyldige afgift ved det endelige forbrug”*.

Artikel 30, første afsnit, indeholder en lignende bestemmelse, der lyder således: *“Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen give en medlemsstat tilladelse til med et tredjeland eller en international organisation at indgå aftaler, som kan indeholde afvigelser fra dette direktiv”*.

Disse tekstafsnit fastsætter, at Rådet på forslag af Kommissionen træffer en formel beslutning. Det drejer sig om en forenklet beslutningstagning i forhold til den, der er fastsat i traktatens artikel 93. På grund af det begrænsede anvendelsesområde for disse beslutninger skal Europa-Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg nemlig ikke høres.

Artikel 27 og 30 indeholder imidlertid ligeledes en anden bestemmelse om Rådets beslutningstagning, nemlig følgende: "*Rådets samtykke anses for opnået, såfremt sagen inden for en frist på to måneder ... ikke er blevet forelagt for Rådet (artikel 27, stk. 4, og artikel 30, andet afsnit)*".

Ifølge disse bestemmelser vedtager Rådet altså implicit beslutningen efter udløbet af en tomåneders frist.

Ifølge denne procedure vedtager Rådet en beslutning, som den aldrig formelt har fået forelagt. I de foregående faser har en medlemsstat således sendt anmodningen til Kommissionen, der har underrettet de andre medlemsstater. Ifølge denne procedure for stiltiende samtykke skal Kommissionen ikke formelt forelægge et forslag. I sidste instans har Rådet ansvaret for en beslutning uden at have været inddraget i proceduren.

I øvrigt opstår spørgsmålet om denne procedures gennemsigtighed for de erhvervsdrivende. I tilfælde af en stiltiende rådsbeslutning står de afgiftspligtige nemlig over for nationale bestemmelser, der er indført efter vedtagelsen af en sådan beslutning, uden at de kan få kendskab til tilladelsens nøjagtige indhold eller til de forhold, Rådet har lagt til grund for beslutningen.

Af ovennævnte årsager har Kommissionen i mange år bestræbt sig på at undgå, at den i artikel 27 og 30 fastsatte frist på to måneder overskrides uden reaktion fra Kommissionens side. Denne "rettidige" reaktion fra Kommissionens side består enten i et forslag til beslutning eller i en anmodning om, at sagen forelægges Rådet, idet Kommissionen har sendt Rådet denne anmodning før tomånedersfristens udløb.

ÆNDRINGSFORSLAG

OPHÆVELSE AF STILTIENDE GODKENDELSE AF BESLUTNINGER

I alle berørte parters interesse (Kommissionen, Rådet, nationale myndigheder og erhvervsdrivende) skal der for de særlige foranstaltninger, der er baseret på artikel 27 eller 30, fastsættes en enkel og gennemsigtig lovgivningsprocedure, og der må ikke være tvivl om deres overensstemmelse med traktatbestemmelserne og de almindelige fællesskabsretlige principper.

Den lovgivningsprocedure, der er fastsat i artikel 27, stk. 1, og artikel 30, første afsnit, og ifølge hvilken Rådet træffer beslutning med enstemmighed på forslag af Kommissionen, opfylder ovennævnte betingelser.

For at sikre, at alle beslutninger træffes på dette retsgrundlag, er det derfor nødvendigt at ophæve bestemmelserne om stiltiende samtykke. For alle beslutninger, der baseres på artikel 27 eller 30, kræves det således, at Kommissionen fremsætter et forslag, og at Rådet træffer en formel beslutning.

ANDRE PROCEDUREÆNDRINGER

At muligheden for et stiltiende samtykke ophæves, er det grundlæggende element i ændringen af artikel 27 og 30. De andre procedureled i disse artikler skal imidlertid ligeledes tages op til revision.

Proceduren starter med en anmodning fra en medlemsstat. Medlemsstaten skal forelægge sagen for Kommissionen med alle de nødvendige relevante oplysninger.

I praksis sker det ofte, at en anmodning fra en medlemsstat giver Kommissionen anledning til at stille spørgsmål om den nøjagtige rækkevidde af de foranstaltninger, medlemsstaten ønsker at indføre. I så tilfælde sender Kommissionen et brev til den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder for at få yderligere oplysninger.

En medlemsstat, der har indgivet en anmodning, befinder sig således et stykke tid i uvished om, hvorvidt Kommissionen finder oplysningerne fyldestgørende, eller hvorvidt Kommissionen endnu ikke mener at råde over de nødvendige relevante oplysninger.

For at afhjælpe denne ulempe foreslås det i retsaktens at fastsætte, at Kommissionen har pligt til at underrette den anmodende medlemsstat om, at den har modtaget alle de nødvendige relevante oplysninger. Den anmodende medlemsstat kan da bedre følge sagens forløb.

For som tidligere nævnt at undgå det stiltiende samtykke bestræber Kommissionen sig på at forelægge Rådet enten et forslag til beslutning eller en meddelelse med angivelse af sine indvendinger mod den særlige foranstaltning.

Ifølge bestemmelserne i artikel 27 og 30 har Kommissionen ikke pligt til at forelægge en meddelelse i tilfælde af indvendinger. Det drejer sig om en praksis, der har udviklet sig i årenes løb.

Denne praksis er imidlertid en fordel for medlemsstaterne, og det er derfor ønskeligt, at den udtrykkeligt fastsættes i bestemmelserne i artikel 27 og 30.

For hver enkelt anmodning fra en medlemsstat vil Kommissionen således forelægge Rådet en meddelelse eller et forslag. Begge dokumenter vil indeholde alle de nødvendige oplysninger, Rådet skal bruge for at kunne behandle anmodningen.

På denne baggrund mener Kommissionen, at det bliver overflødigt at fremsende anmodningen til de andre medlemsstater til orientering, som det nu er fastsat i artikel 27 og 30. Dette led, der indtil nu har været berettiget i forbindelse med et (eventuelt) stiltiende samtykke, er ikke mere afgørende. Uden forslag fra Kommissionen er anmodningen nemlig det eneste dokument, en medlemsstat i øjeblikket kan henholde sig til for at vurdere, om den vil bede om at få sagen forelagt for Rådet eller ej.

DEN NYE PROCEDURES FORLØB

Proceduren indledes ved en anmodning fra en medlemsstat.

Hvis Kommissionen mener, at den har brug for yderligere oplysninger, sender den et brev til den pågældende medlemsstat.

Så snart Kommissionen har modtaget alle nødvendige relevante oplysninger, underretter den den anmodende medlemsstat herom.

Dernæst har Kommissionen tre måneder fra det tidspunkt, hvor den har underrettet den anmodende medlemsstat, til at forelægge et forslag til beslutning eller, hvis anmodningen giver anledning til indvendinger fra Kommissionens side, en meddelelse til Rådet.

GENNEMFØRELSESBESTEMMELSER

At sikre en mere ensartet anvendelse af de gældende regler er et af hovedformålene med Kommissionens strategi til forbedring af moms-systemet i det indre marked.

Dette mål kan kun nås, hvis det sikres, at de gældende regler i sjette direktiv gennemføres på samme måde i hele Fællesskabet.

DEN NUVÆRENDE SITUATION

MOMSUDVALGET

Sjette direktiv danner de almindelige rammer for et fælles moms-system. Det fastlægger de grundlæggende momsregler, men fastsætter ikke nogen mekanisme til at indføre bestemmelser til gennemførelse af disse regler.

Momsudvalget blev nedsat for at undersøge spørgsmål fra Kommissionen eller medlemsstaterne og vedtage retningslinjer om, hvordan bestemmelserne i sjette direktiv skal anvendes. Udvalget fungerer imidlertid kun som rådgivende organ og kan ikke tildeles de juridiske beføjelser, der er nødvendige for at bistå Kommissionen med at træffe bindende beslutninger.

Der er truffet foranstaltninger til at få Momsudvalget til at fungere bedre. Dette har ført til bedre mødetilrettelæggelse og et bedre system for vedtagelse af referater og retningslinjer. Det har også givet medlemsstaterne mulighed for at offentliggøre de retningslinjer, som udvalget har vedtaget.

Ingen af disse foranstaltninger giver udvalget mulighed for at nå frem til endelige konklusioner om anvendelsen af de fælles momsregler. De vedtagne retningslinjer har stadig ikke nogen juridisk status og offentliggøres ikke på fællesskabsplan. Medlemsstaterne er derfor ikke juridisk bundet af disse retningslinjer, som der heller kan henvises til, hverken ved en national ret eller Domstolen, hvilket igen efterlader både erhvervsdrivende og nationale myndigheder i en situation uden nogen retssikkerhed.

For at kunne sikre en ensartet anvendelse af de gældende momsregler er det nødvendigt at finde en løsning på, hvordan de af Momsudvalget vedtagne retningslinjer kan få juridisk status.

ÆNDRING AF MOMSUDVALGET

I tråd med den procedure, der anvendes på de fleste af fællesskabslovgivningens områder, foreslog Kommissionen i 1997 at ændre Momsudvalget til et forskriftsudvalg, der bistår Kommissionen med at gennemføre de gældende bestemmelser¹.

For så vidt angår moms, mener en række medlemsstater, at alle lovgivningsbeføjelser skal blive liggende hos Rådet. At tildele Kommissionen gennemførelsesbeføjelser er derfor ikke acceptabelt for disse medlemsstater.

Selv om den foreslåede ændring af Momsudvalget stadig er den mest egnede løsning, vil den sandsynligvis ikke blive indført på kort sigt. Den er imidlertid fortsat Kommissionens mål på længere sigt.

I denne forbindelse skal det bemærkes, at Kommissionen i sin meddelelse til Det Europæiske Konvent om institutionsopbygningen² gik kraftigt ind for, at gennemførelsesbeføjelserne vedrørende europæisk lovgivning udelukkende tildeles Kommissionen. I øvrigt anbefaler Kommissionen at give afstemning med kvalificeret flertal almen gyldighed og således opgive enstemmighed for skattespørgsmåls vedkommende.

En ændring af vedtægten for Momsudvalget med henblik på at ændre dette til et udvalg, der er reguleret af komitologiprocedurerne, falder helt i tråd med Kommissionens mål i forbindelse med Det Europæiske Konvent. Gennemførelsen af disse mål kræver nødvendigvis en ændring af traktaten. Dette er imidlertid en tidkrævende proces, og det nuværende europæiske konvent er kun et første skridt på vejen.

I øvrigt strider en sådan ændring ikke mod forslaget til ændring af Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen³, der er oversendt til Rådet og vedrører fællesbeslutningsområder.

ÆNDRINGSFORSLAG

Kommissionen beklager, at der på rådsniveau ikke er gjort fremskridt med behandlingen af forslaget til direktiv om ændring af Momsudvalgets vedtægt. Dette forslag har endog ikke været drøftet i Rådet i flere år. Sandsynligvis kan kun en traktatændring i ovennævnte retning på ny sætte skub i denne sag.

For dog allerede nu at afhjælpe den utilfredsstillende situation mener Kommissionen, at der på kort sigt skal indføres en overgangsprocedure, hvormed Rådet kan vedtage gennemførelsesbestemmelser på momsområdet. Kommissionen har imidlertid ikke på dette tidspunkt til hensigt at trække sit forslag fra 1997 tilbage.

Ifølge EF-traktatens artikel 202 skal Rådet som lovgivende organ tildele Kommissionen som udøvende organ gennemførelsesbeføjelser. Rådet kan imidlertid i særlige og begrundede tilfælde forbeholde sig retten til selv direkte at udøve beføjelsen til at gennemføre de regler, den fastsætter.

¹ Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 77/388/EØF om det fælles merværdiafgiftssystem (Momsudvalget) (KOM(97) 325 endelig udg. af 25.6.1997).

² KOM(2002) 728 endelig af 4.12.2002.

³ KOM(2002) 719 endelig af 11.12.2002.

Kommissionen mener, at der i momstilfældet er en begrundelse for, at visse beføjelser, i hvert fald i øjeblikket, forbeholdes Rådet. Afgiftsforhøjelse er en del af medlemsstaternes grundlæggende økonomiske og budgetmæssige strategi. Siden moms er begyndt at udgøre medlemsstaternes største indtægtskilde, er de potentielle budgetmæssige virkninger af foranstaltninger på dette område af væsentlig betydning.

Erfaringerne fra drøftelserne i Momsudvalget viser, at mange drøftelser er koncentreret om reglerne om varers og tjenesteydelsers leveringssted. Hvis disse regler anvendes forskelligt i medlemsstaterne, kan dette føre til dobbeltbeskatning i grænseoverskridende handel. Det kan imidlertid ikke undgås, at løsningen af dette problem, der klart er væsentligt, hvis det indre marked skal fungere tilfredsstillende, vil påvirke de enkelte medlemsstaters ret til at beskatte visse transaktioner.

Derfor foreslås det, at de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af de gældende regler, vedtages af Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen. Denne procedure kan sammenlignes med den forenklede procedure, der er fastsat i sjette direktivs artikel 27 og 30.

HVORDAN VIL DEN FORESLÅEDE NYE PROCEDURE VIRKE

De gennemførelsesbestemmelser, som Rådet skal vedtage ifølge den foreslåede nye procedure, er forbundet med en række tekniske aspekter vedrørende den praktiske anvendelse. For at gøre det lettere for Rådet at vedtage sådanne foranstaltninger inden alt for længe må der drages fordel af, at disse spørgsmål allerede er blevet undersøgt af tekniske eksperter i Momsudvalget.

Medlemsstaternes eller Kommissionens spørgsmål i forbindelse med Momsudvalget vil være et redskab, hvormed Kommissionen kan identificere de områder, hvor der kræves en indsats. De af Momsudvalget enstemmigt vedtagne retningslinjer bør gennemgås, så det kan fastslås, om de kan omdannes til bindende juridiske instrumenter. Momsudvalget bør inddrages i denne gennemgang og bør under alle omstændigheder høres, før Kommissionen forelægger Rådet noget forslag.

Når det af udvalgets drøftelser fremgår, at det er nødvendigt at stadfæste resultatet af udvalgets drøftelser i en bindende juridisk tekst for at sikre en harmoniseret fortolkning, forelægger Kommissionen Rådet et forslag til beslutning.

Da det udelukkende drejer sig om gennemførelsesbestemmelser til sjette direktiv, kan beslutningstagningen sammenlignes med den, der er omhandlet i artikel 27 og 30, for så vidt angår fravigende foranstaltninger. I betragtning af det begrænsede anvendelsesområde er der nemlig ikke grund til at høre Parlamentet eller Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.

Forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 77/388/EØF om det fælles merværdiafgiftssystem for så vidt angår proceduren for vedtagelse af fravigende foranstaltninger samt tildeling af gennemførelsesbeføjelser

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 93,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Artikel 27 og 30 i Rådets direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag⁴, fastsætter procedurer, der kan føre til Rådets stiltiende samtykke til fravigende foranstaltninger.
- (2) Af hensyn til gennemsigtigheden og retssikkerheden bør det sikres, at enhver fravigelse, som tillades i overensstemmelse med artikel 27 eller 30 i direktiv 77/388/EØF foretages efter Rådets udtrykkelige beslutning, som vedtages på forslag af Kommissionen.
- (3) Rådets mulighed for at give et stiltiende samtykke bør derfor efter et vist tidsrum ophæves.
- (4) For at undgå, at en medlemsstat er i uvished om Kommissionens svar på dens anmodning om fravigelse, bør der fastsættes en frist for, hvornår Kommissionen skal forelægge Rådet et forslag til tilladelse eller en meddelelse, hvori den fremsætter sine eventuelle indvendinger.
- (5) Andre ændringer i den i artikel 27 og 30 fastsatte procedure er nødvendige, herunder navnlig ophævelsen af Kommissionens pligt til at sende anmodningen til de andre

¹ EFT C

² EFT C

³ EFT C

⁴ EFT L 145 af 13.6.1977, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 2002/93/EF (EFT L 331 af 7.12.2002, s. 27).

medlemsstater til disses orientering, da en sådan fremsendelse kun er berettiget i forbindelse med stiltiende samtykke til anmodningen.

- (6) For at den anmodende medlemsstat bedre kan følge behandlingen af sin anmodning, bør Kommissionen tilpligtes at underrette den anmodende medlemsstat så snart Kommissionen råder over alle de oplysninger, som den finder nødvendige.
- (7) Da der ikke findes nogen mekanisme til at vedtage bindende foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 77/388/EØF, har medlemsstaterne anvendt de heri fastsatte regler forskelligt i medlemsstaterne.
- (8) For at det indre marked kan fungere bedre, er det væsentligt at sikre en mere ensartet anvendelse af det nuværende momssystem. Et vigtigt skridt i denne retning er at indføre en procedure, ifølge hvilken der kan træffes foranstaltninger for at sikre, at de gældende regler gennemføres hensigtsmæssigt.
- (9) Disse foranstaltninger bør især imødegå problemet med dobbeltbeskatning af grænseoverskridende transaktioner, der kan skyldes medlemsstaternes uensartede anvendelse af bestemmelserne om leveringssted i direktiv 77/388/EØF.
- (10) Anvendelsesområdet for den enkelte gennemførelsesforanstaltning bør imidlertid fortsat være begrænset, idet formålet med anvendelsesområdet bør være at klarlægge indholdet af en bestemmelse i direktiv 77/388/EØF uden at fravige bestemmelsen.
- (11) Selv om anvendelsesområdet for en gennemførelsesforanstaltning er begrænset, kan det ikke udelukkes, at den i nogle tilfælde kan få betydelige budgetmæssige konsekvenser for en eller flere medlemsstater.
- (12) Denne mulighed giver Rådet god grund til at forbeholde sig retten til at udøve gennemførelsesbeføjelserne til reglerne i direktiv 77/388/EØF.
- (13) På grund af det begrænsede anvendelsesområde for foranstaltningerne til gennemførelse af direktiv 77/388/EØF bør det fastsættes, at Rådet på forslag af Kommissionen enstemmigt vedtager disse gennemførelsesforanstaltninger efter en procedure svarende til den, der i samme direktiv er fastsat for vedtagelse af fravigende foranstaltninger.
- (14) Da målene i dette direktiv af ovennævnte årsager ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor bedre kan gennemføres på fællesskabsplan, kan Fællesskabet træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (15) Direktiv 77/388/EØF bør ændres i overensstemmelse hermed -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 77/388/EØF foretages følgende ændringer:

- 1) Artikel 27, stk. 3 og 4, affattes således:
 - "3. Så snart Kommissionen råder over alle de oplysninger, den finder nødvendige, underretter den den anmodende medlemsstat herom.
 4. Inden tre måneder efter at Kommissionen har givet underretning i overensstemmelse med stk. 3, forelægger den Rådet et passende forslag eller, hvis anmodningen om fravigelse giver Kommissionen anledning til at rejse indvendinger, en meddelelse, hvori den redegør for disse indvendinger."
- 2) I afsnit XVII tilføjes følgende artikel 29a:

"Artikel 29a

Gennemførelsesforanstaltninger

På forslag af Kommissionen træffer Rådet med enstemmighed de foranstaltninger, der er nødvendige til gennemførelsen af dette direktiv."

- 3) Artikel 30 affattes således:

"Artikel 30

Internationale aftaler

1. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen give en medlemsstat tilladelse til med et tredjeland eller en international organisation at indgå aftaler, som kan indeholde afvigelser fra dette direktiv.

En stat, der ønsker at indgå en sådan aftale, forelægger sagen for Kommissionen med de oplysninger, der er nødvendige til at foretage en vurdering.
2. Så snart Kommissionen råder over alle de oplysninger, den finder nødvendige, underretter den den anmodende medlemsstat herom.
3. Inden tre måneder efter at Kommissionen har givet underretning i overensstemmelse med stk. 2, forelægger den Rådet et passende forslag eller, hvis anmodningen om fravigelse giver Kommissionen anledning til at rejse indvendinger, en meddelelse, hvori den redegør for disse indvendinger."

Artikel 2

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den [...]. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*